

Dosarul nr. 2r-516/21

Prima instanță : Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. C. Roșca)

Instanța de apel : Curtea de Apel Chișinău (jud. : A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

01 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică ”Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică ”Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din RM împotriva Jana Andrieș privind încasarea datoriei, compensarea cheltuielilor de judecată și cererea înaintată de Jana Andrieș cîmpotriva Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică ”Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din RM privind revendicarea bunului, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2020 prin care s-a restituit apelul Întreprinderii Cooperatiste de Alimentație Publică ”Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova, ca depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 05 septembrie 2017, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică ”Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova a depus cerere de chemare în judecată împotriva Andrieș Jana privind încasarea datoriei, compensarea cheltuielilor de judecată.

La 18 ianuarie 2019, Andrieș Jana s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Cooperatiste de Alimentație Publică ”Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum, intervenient accesoriu Inspectoratul General de Poliție privind revendicarea bunurilor, compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 martie 2020, acțiunea înaintată de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică ”Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din RM a fost respinsă.

Acțiunea înaintată de Andrieș Jana a fost admisă parțial.

S-a obligat Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică ”Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova să restituie Janei Andrieș semiremorca de model „SDC Trailers”.

S-a încasat din contul Întreprinderii Cooperatiste de Alimentație Publică ”Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova în beneficiul Janei Andrieș suma de 200 lei cu titlu de cheltuieli de plata taxei de stat.

În rest, acțiunea înaintată de Andrieș Jana împotriva Întreprinderii Cooperatiste de Alimentație Publică ”Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum privind obligarea restituirii bunurilor și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 21 iulie 2020, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică ”Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum a declarat apel solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 26 martie 2020.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2020 s-a restituit apelul Întreprinderii Cooperatiste de Alimentație Publică ”Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova, ca depus în afara termenului legal.

La 29 iunie 2021, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică ”Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2020 solicitând casarea acesteia, repunerea în termenul de declararea recursului și restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În motivare, a indicat că, încheierea instanței de apel este nefondată și emisă cu interpretarea eronată a normelor de drept procedural.

Despre conținutul hotărârii primei instanțe recurenta nu a cunoscut, hotărârea nu a fost expediat părților și nici nu a fost plasată pe portalul instanțelor de judecată.

Astfel, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică ”Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum a depus un apel nemotivat când a luat cunoștință cu conținutul hotărârii, data de 21 iulie 2020.

Soluția instanței de apel cu privire la încălcarea de către apelant a termenului de depunere a apelului contravine normelor de drept procedural și este în contradicție cu circumstanțele cauzei.

În opinia recurentului, la emiterea încheierii de restituire a cererii de apel, instanța de apel a încălcat normele de drept procedural, deoarece neajunsurile constatate la depunerea apelului nu sunt întemeiate.

Prin restituirii cererii de apel a avut loc o încălcare directă a articolului 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care garantează dreptul la un proces echitabil, adică dreptul oricărei persoane la judecarea în mod echitabil a cauzei, în mod public, într-un termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege.

Totodată, recurentul a indicat că, că instanța de apel nu a informat Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică ”Coopalimentara” a Uniunii

Centrale a Cooperativelor de Consum despre restituirea cererii de apel și astfel, a fost în imposibilitate să o conteste cu recurs în termenul stabilit.

La 19 august 2021, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică "Coopalimentara" a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum a depus un recurs suplimentar prin care a invocat că, în baza dispoziției președintelui Judecătorei Chișinău nr.12 din 13 martie 2020 cu privire la măsurile îndreptate spre prevenirea răspândirii infecției respiratorii cauzate de Covid-19, în cadrul Judecătorei Chișinău a fost instituit un regim special, limitat de desfășurare a ședințelor de judecată.

Chiar dacă prin hotărârea Parlamentului nr.55 din 17 martie 2020 s-a instituit stare de urgență în perioada 17 martie -15 mai 2020 și Judecătorei Chișinău a emis dispoziția nr.12 din 13 martie 2020, instanța a pronunțat dispozitivul deciziei la 26 martie 2020.

În cererea de recurs depusă inițial s-a strecurat o eroare tehnică, deoarece în realitate despre hotărârea primei instanțe a aflat la 20 iulie 2020 de la greșiera instanței, respectiv nu a fost solicitată repunerea în termen deoarece apelului nemotivat a fost depus următoarea zi după ce a făcut cunoștință cu conținutul dispozitivului.

Examinând argumentele recursului declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție va refuza repunerea în termen a cererii de recurs și va restitui recursul din următoarele considerente.

Potrivit art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art.426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Art. 425 din Codul de procedură civilă, stabilește că, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

După cum denotă actele cauzei, Colegiul reține că, prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 26 martie 2020 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică "Coopalimentara" a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum și s-a admis parțial acțiunea înaintată de Andrieș Jana.

La 21 iulie 2020, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică "Coopalimentara" a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum, a contestat-o cu apel.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 17 septembrie 2020 a restituit apelul declarat, din motiv că a fost depus în afara termenului legal.

La 29 iunie 2021, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică "Coopalimentara" a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum a declarat recurs, solicitând repunerea în termenul de recurs pe motiv, că instanța de apel nu i-a comunicat încheierea din 17 septembrie 2020.

Colegiul reține că, potrivit scrisorii de la fila dosarului 155, la 09 octombrie 2020 instanța de apel a comunicat încheierea Întreprinderii Cooperatiste de Alimentație Publică ”Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum, prin intermediul oficiului poștal.

Totodată, potrivit portalului instanțelor de judecată, cac.instante.justice.md se constată că, la 01 octombrie 2020 instanța de apel a publicat pe pagina portalului instanței de judecată încheierea din 17 septembrie 2020.

Prin urmare, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentul recurentului precum că instanța de apel nu i-a comunicat încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2020, este neîntemeiat și combătut de materiale dosarului.

De asemenea, odată ce la 15 octombrie 2020, dosarul deja a fost restituit de către Curtea de Apel instanței de fond, instanța de apel a îndeplinit toate procedurile de comunicare a încheierii părților.

În speță, încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2020 a fost comunicată la 01 octombrie 2020, odată cu publicarea acesteia pe portalul instanței, iar calea de atac s-a efectuat la 29 iunie 2021, peste termenul de 15 de zile prevăzut de art.425 din Cod de procedură civilă și fără a anexa probe ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură în termen, astfel că recursul va fi respins ca fiind tardiv.

Or, articolul 116 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă stipulează că, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probe ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie depuse documentele respective etc.).

Astfel, dispozițiile art. 116 din Codul de procedură reglementează repunerea în termen, în condiții restrictive, ce prevede existența unei împrejurări mai presus de voința părții pentru a se acorda beneficiul repunerii în termen alături de cerințele impuse de alin. (3).

Deci, în sensul art. 116 din Codul de procedură, împrejurarea mai presus de voința părții trebuie să fie una obiectivă, asimilabilă unui motiv serios, care nu putea fi prevăzut și nici depășit de către recurent.

O astfel de situație instanța de recurs nu a constatat la caz, iar aspectele invocate de recurent nu reprezintă împrejurări mai presus de voința sa, pe care nu ar fi putut să le depășească.

În aceste condiții, este indubitabil că admiterea spre examinare a unui recurs tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul părților la un proces echitabil, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac.

În hotărârea Ponomariov vs Ucraina din 03 aprilie 2008 Curtea Europeană a reiterat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești

definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. 6

Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen.

Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Colegiul, examinând cererea de repunere în termen, constată că aceasta nu este motivată cu argumente serioase, respectiv este neîntemeiată.

În condițiile art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Astfel, întrucât la caz nu s-a făcut nici o dovadă a imposibilității depunerii recursului în termen, considerente pentru care urmează a respinge cererea privind repunerea în termenul de declarare a recursului și de a restitui recursul declarat de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică "Coopalimentara" a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge cererea Întreprinderii Cooperatiste de Alimentație Publică "Coopalimentara" a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova privind repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se restituie recursul declarat de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică "Coopalimentara" a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie

2020 adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică "Coopalimentara" a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din R.M. către Andrieș Jana privind încasarea datoriei, compensarea cheltuielilor de judecată și cererea înaintată de Jana Andrieș către Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică "Coopalimentara" a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din R.M. privind revendicarea bunului, compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari